

Biomassa: Vic obre camí!

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)
Sostenible.cat

17/10/2011

En el context actual de crisi les Empreses de Serveis Energètics (ESE) apareixen com l'instrument que permet al municipis complir amb els seus compromisos ambientals i alhora reduir la factura energètica. Sostenible enceta una sèrie de reportatges per presentar diverses iniciatives que s'estan desenvolupant al territori amb aquest fórmula. Viatgem en primer lloc a la capital de l'Osona que continua la seva aposta per anar introduint la biomassa com a font energètica de manera progressiva. El 2012 construirà el projecte més ambiciós fins al moment: una xarxa de calor en ple centre urbà. Per portar-ho a terme el consistori confiarà les obres i la prestació del servei a una ESE, amb un

compromís que durarà una dècada.

El mes de novembre s'adjudicaran les obres per al subministrament d'energia i servei de manteniment integral de les instal·lacions **de xarxa de calor amb biomassa al complex dels Trinitaris de Vic**. Els treballs podrien començar el desembre i estarien acabats quatre mesos després. La instal·lació entraria **en funcionament el curs 2012-2013**. Aquesta licitació, duta a terme per l'ajuntament de Vic, és la primera que es fa a Catalunya d'una xarxa de calor de biomassa completa amb una [Empresa de Serveis Energètics](#) (http://www20.gencat.cat/docs/icaen/01_Estalvi%20i%20Eficiencia%20Energetica/Articles/Industria/Documents/Empreses_serveis_energetics.pdf) (ESE).

Ramon Roquer, enginyer de camins i cap de l'Àrea d'Urbanisme, rep a Sostenible en una àmplia sala de les dependències municipals. Explica que aquest projecte va partir "**d'una aposta personal de l'alcalde, com a persona molt conscienciada en la gestió forestal**". De fet, un dels seus compromisos durant la darrera campanya electoral va ser la potenciació de la biomassa com a font d'energia generada al territori. Des del punt de vista de ciutat, l'opció respon "a una evolució natural de la línia que Vic ha seguit els darrers anys amb les energies renovables", assenyala Roquer.

Salt quantitatiu

Fins el moment s'havien dut a terme [algunes experiències amb calderes de biomassa](#) (http://www.vic.cat/news/vic-explica-l2019experiencia-de-calderes-de-biomassa-instal2022lades-en-alguns-edificis-municipals). Ara es donarà servei a un espai de més dimensió -4.986 m²- que està ubicat en un lloc molt central de la ciutat, just al costat del parc Jaume Balmes. L'espai inclou escola, hotel d'entitats i l'Orfeó Vigatà. L'escola, que està en construcció, ja té algunes aules en funcionament.

La central de biomassa estarà situada a l'entrada principal de l'escola, al davant de tot, i hi haurà un gran finestral que permetrà veure perfectament la instal·lació per dintre. "**La idea és precisament que sigui ben visible perquè volem transmetre a la ciutadania que creiem en la biomassa i una de les maneres de fer-ho és que sigui un element completament integrat en la vida quotidiana**", subratlla Ramon Roquer. D'aquest punt partiran les canonades subterrànies que escalfaran tot el recinte.

Opció per l'estella forestal

S'ha optat per l'estella forestal com a combustible de la central de biomassa en lloc de pèl·let. Les raons són diverses. "El pèl·let va molt bé per quan hi ha poc espai però aquí precisament teníem molt de lloc per a calderes més grans", destaca el cap de l'Àrea d'Urbanisme. Pel que fa a rendiment, no hi ha diferència: "si tenen la mateixa quantitat d'humitat, escalfen igual".

El factor diferencial es troba en la **càrrega energètica que porta associada**. El pèl·let és el producte d'un procés industrial que permet aprofitar restes de serradures, mobles, però s'ha d'assecar i premsar. "En canvi per obtenir l'estella forestal el procés es redueix al mínim -apunta Ramon Roquer- ja que només cal triturar els arbres".

L'única qüestió respecte a l'estella és que ocupa més espai pel mateix pes que el pèl·let. Això no és cap problema pel que fa l'alimentació de les calderes perquè per la ubicació de la central els camions tindran espai més que suficient. **El subministrament està garantit de sobres**. "Qualsevol propietat que talli una mica de bosc ens pot abastir", afirma Roquer.

La biomassa forestal **provindrà de la comarca i com a més lluny de la Catalunya Central**. El futur adjudicatari haurà de tenir en compte els increments de cost que li suposarà el transport. Els números afavoreixen el km 0.

Com assegurar la qualitat del servei

Josep Verdagué és tècnic de l'[Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat de l'àrea de Medi Ambient de la Diputació](#) (http://www.diba.cat/web/mediambient/canviclimisost) i ha participat, junt amb els tècnics de l'ajuntament de Vic en la redacció dels [plecs del concurs públic](#) (http://contractacio.vic.cat/arxius/eContrac/75F5D3BE6E0C45A5AB39C3B8B528A502.pdf). Des de la seva experiència, indica que no hi ha una solució única sinó que "**cada ajuntament ha de decidir el model que vol**". En aquest sentit -afegeix- "darrera cada licitació hi ha una feina molt important perquè s'ha de fer pensant molt bé en les particularitats i les necessitats de cada indret".

L'Empresa de Serveis Energètics (ESE) que sigui finalment adjudicatària haurà de construir la central però, sobretot, **haurà de demostrar que serà un proveïdor d'energia fiable**. "El que rebrà pel servei durant 10 anys li servirà per recuperar la inversió inicial, el cost de comprar l'estella i el manteniment" explica Ramon Roquer. **En els plecs s'ha introduït el concepte de garantia** per assegurar que l'empresa es preocuparà de posar els mitjans perquè el servei es pugui donar, siguin quines siguin les circumstàncies.

Per aquest motiu no s'ha demanat als aspirants una simple proposta econòmica sinó tot un seguit de detalls sobre com gestionaran la caldera, com desplegaran el programa de treball, o fins i tot quin sistema informàtic tindran. **"El que diferenciarà l'empresa triada respecte a les altres és el fet que es vegi un esforç extraordinari de la seva part"**, destaca Roquer. I afegeix: "hem de veure un coneixement a fons del projecte, un plus que serveixi per treure el màxim rendiment en tots els sentits d'aquesta instal·lació".

La crisi, oportunitat per a tothom

El context de crisi afavoreix l'aparició i consolidació de noves ESE. D'una banda, els ajuntaments han de limitar la despesa de recursos, però alhora tenen uns compromisos i mantenen la voluntat política de tirar endavant projectes d'estalvi i eficiència energètica.

Paral·lelament, **a les empreses amb una certa experiència en el camp d'instal·lacions energètiques els interessa ser proactives**. "I si es presenten a una licitació això els permet mantenir el personal i l'activitat en uns nivells més baixos però preparant-se pel futur i per una possibilitat de tenir més feina", destaca Josep Verdager.

Ell creu que "l'interès dels ajuntaments i el de les empreses abans de la crisi era com dues línies paral·leles, però en l'actual context aquestes línies no tenen cap més remei que convergir". La pujada dels preus dels combustibles fòssils és una tendència que de ben segur es mantindrà més enllà de la crisi. Verdager posa un exemple clar: **"El preu del kWh de l'estella forestal és de 0,02 € el del gasoil és de 0,09 €"**

Segons Verdager, "els ajuntaments tenen diverses possibilitats per augmentar l'eficiència energètica i impulsar les renovables: una és que ho facin ells mateixos però aleshores sorgeix el problema de la manca de capacitat tècnica o econòmica, o les dues alhora".

Impacte socioambiental i futur

La potenciació de la biomassa **serveix per estimular l'economia local i desincentiva el consum de recursos llunyans** que tenen una important petjada de transport. Irònicament, des del port de Palamós s'estan exportant ara mateix importants quantitats d'estella forestal cap a Itàlia perquè allà hi ha molta demanda.

L'experiència de Vic per si sola no canviarà la situació, però a la llarga, si es repliqués, podria contribuir a la **creació d'un mercat interior amb possibilitats que a més serviria per millorar la gestió forestal**. "La neteja de boscos ofereix la possibilitat de donar feina a persones que tenen dificultats per introduir-se al mercat laboral i significaria un impuls per a l'aspecte social de la sostenibilitat", afirma Ramon Roquer.

Si aquesta experiència va bé, l'ajuntament podria plantejar-se construir un **district heating** (<http://www.euroheat.org/Default.aspx?ID=4>). El cas de la central de biomassa de Trinitaris no és, estrictament parlant, una instal·lació d'aquest tipus que normalment fa referència a un servei que es proporciona zones més àmplies i sobretot a veïns. "Aquí no facturem a cap veí, és només una xarxa de distribució de calor per uns edificis públics", recorda Roquer.

En aquests moments la intenció es, en primer lloc, reproduir aquest model en altres instal·lacions municipals i més endavant aprofitar zones de nou desenvolupament urbanístic per instal·lar-hi eventualment un district heating. Roquer ho concreta fins al punt que és possible en aquest moment: **"hi ha unes zones de transformació de la ciutat, on abans es trobaven les indústries de la pell, que permetrien començar de zero amb una xarxa de calor, sense haver de rebentar carrers, i també ho gestionaria una ESE"**.

Les àrees previstes per a aquest desenvolupament suposarien un autèntic canvi d'escala en relació als projectes actuals ja que ocuparien més de 73.000 m² i inclourien més de 500 habitatges. A l'Ajuntament de Vic pensen que tot plegat serà realitzable en aquesta dècada.

Etiquetes: [Diputació Barcelona](#) (/etiquetes/diputacio-barcelona)

[Energia](#) (/etiquetes/energia)

[Renovables](#) (/etiquetes/renovables)

Municipis: [Osona](#) (/municipis/osona) > [Vic](#) (/municipis/vic)

Share 0

Tuit

(<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/reportatge/biomassa-vic-obre-cami>)

(<https://www.sostenible.cat/print/reportatge/biomassa-vic-obre-cami>)

Relacionats

Article

De vellnou a Vic (/article/de-vellnou-a-vic)

(/article/de-vellnou-a-vic)

L'Ajuntament de Vic ha publicat un catàleg de reparadors pretén ajudar a la reparació d'objectes. És una eina de cerca per trobar aquells establiments de la ciutat de Vic que es dediquen a reparar diferents objectes.

Notícia

El comerç de proximitat de Vic se suma al residu zero (/noticia/el-comerc-de-proximitat-de-vic-se-suma-al-residu-zero)

(/noticia/el-comerc-de-proximitat-de-vic-se-suma-al-residu-zero)

'Soc un comerç + sostenible' és el primer pas d'una campanya perquè Vic esdevingui un model pioner en la prevenció de residus i s'avanci cap a una ciutat més sostenible i saludable. La confiança, la proximitat i el

compromís són els tres eixos de la campanya.

Article

A Vic, suma't al zero! (/article/a-vic-sumat-al-zero)

(/article/a-vic-sumat-al-zero) **La campanya de prevenció de residus pretén aconseguir una ciutat encara més més sostenible i saludable amb la corresponsabilitat de la ciutadania**

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**<http://www.diba.cat>[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)[Avis legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888><http://www.twitter.com/xarxasost><http://youtube.com/xarxasost>[\(rss.xml\)](#)